

Diarienummer: KS-2025/489

Handläggare: Geli Lytter, verksamhetscontroller

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
2. Riktlinjerna ska gälla från och med 1 november 2025.

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 § ska kommunstyrelsen utöva uppsikt över nämnders och kommunala bolags verksamhet. Denna uppsiktsplikt finns för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs enligt lagar, förordningar och styrdokument samt att dessa efterlevs. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt anges även i kommunens antagna reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Knivsta kommun. Det är upp till respektive kommun att utforma uppsiktspliktens innehåll och hur den ska genomföras i praktiken. Riktlinjerna för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt säkerställer att samsyn kring vad som ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt uppnås i kommunen och medför att samsynen formaliseras.

Ärendets uppkomst och historik

Enligt kommunallagen 6 kap. 1 § ska kommunstyrelsen utöva uppsikt över nämnders och kommunala bolags verksamhet. Denna uppsiktsplikt finns för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs enligt lagar, förordningar och styrdokument samt att dessa efterlevs. Det är upp till respektive kommun att utforma uppsiktspliktens innehåll och att ange hur den ska genomföras i praktiken. I Knivsta kommun har uppsiktspliktens innehåll inte definierats. Samsyn kring vad som ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt behöver säkerställas och synliggöras.

Rättslig utredning

Lagstöd

Kommunstyrelsen har en lagstadgad uppsiktsplikt. Enligt 6 kap. 1 § kommunallagen ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över avtalssamverkan som sker enligt kommunallagen 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning. Styrelsen ska likaså ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i kommunallagen 10 kap. 2 – 6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Enligt kommunallagen 6 kap. 9 § har kommunstyrelsen en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över kommunala bolag. Det innebär att kommunstyrelsen i årliga beslut, för varje kommunalt aktiebolag, ska pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet samt utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet, ska kommunstyrelsen lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Interna styrdokument

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt framgår av kommunfullmäktiges fastställda reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Knivsta kommun. I reglementets anges att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att anta riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt bedöms inte leda till några ekonomiska konsekvenser utöver befintlig budgetram.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Kommunstyrelsen ansvarar för att ha en omfattande uppsiktsplikt som täcker nämnder, gemensamma nämnder, kommunala bolag, kommunalförbund, samordningsförbund samt avtalssamverkan med andra kommuner. För att fullgöra denna plikt krävs systematiskt inhämtande av information och regelbundna uppsiktsdialoger. Riktlinjerna för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt säkerställer att samsyn kring vad som ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt uppnås i kommunen och medför att samsynen formaliseras.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-09-01

Förslag på riktlinjer 2025-09-01

Beslutet skickas till

Akten

Dan-Erik Pettersson

Ekonomichef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt syftar till att säkerställa att samsyn kring vad som ingår i kommunstyrelsens uppsiktsplikt uppnås i kommunen och medför att samsynen formaliseras. Beslutet att anta riktlinjerna bedöms inte påverka barn på ett direkt sätt, utan handlar om att kvalitetssäkra processen för uppsiktsplikt.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒